

FELANITX

Setmanari d'interessos locals

Dijous 27 d'agost
de 1987

Preu: 60 Ptes.

Director: Bartomeu A. Pou Jaume
Redacció i Administració: C. Major, 25 Tel. 580160

Dipòsit Legal, P.M. 351-1959
Impress a l'Editorial «Ramon Llull» - FELANITX

El batle en funcions Cosme Oliver, amb els informadors

Tombats a la molsa

La població de les illes (II)

Divendres de la setmana passada, el batle en funcions Cosme Oliver, reuní els corresponsals de premsa per tal de donar-los una informació personal de l'actual situació del Consistori.

Com digué d'entrada, Cosme Oliver no revelà res de nou, sinó que simplement reiterà la circumstància que l'havia duit a assumir, segons la legislació vigent, les funcions de l'alcaldia, així com la seva intenció de que, malgrat la transitorietat, l'Ajuntament funcionàs, tot i que ara conscient de que aquestes dates festives significarien un parèntesi. Digué que el seu partit, el PDP, es planteja molt conscientment

aquesta situació i cercarà per tots els mitjans de donar-li solució el més aviat possible i de la manera que considerin més adient el seu tarannà ideològic. En aquest sentit recordà les seves paraules a la sessió plenària de dia 5 d'agost, al·ludives a la formació d'un govern municipal de centre-dreta i revelà uns contactes del cap local del partit Jaume Ballester amb membres d'Aliança Popular.

Després el Batle en funcions Cosme Oliver desitjà les bones festes als periodistes i es posà a la seva disposició per tal de facilitar les tasques informatives referides als afers municipals.

En la primera part d'aquests escrits referits a la població de les illes Balears i Pitiüses, ens referirem a la densitat de població i, una mica de passada, ens havíem referit a l'augment de la població. En el Quadre II es poden comprovar els augments de la població en %, tant en el conjunt de les illes com en els diferents territoris en què les dividim, recordant que, tal com ja fèrem en el Quadre I, s'especifica el que correspon a Ciutat i a la Part Forana, dins del conjunt de l'illa de Mallorca.

Quadre II	Augment de la població. 1975-1986	
Ciutat	12,2 %	
Part forana		11,6 %
Mallorca		11,9 %
Menorca		12,1 %
Eivissa		34,5 %
Formentera		31,6 %
Conjunt illes		13,9 %

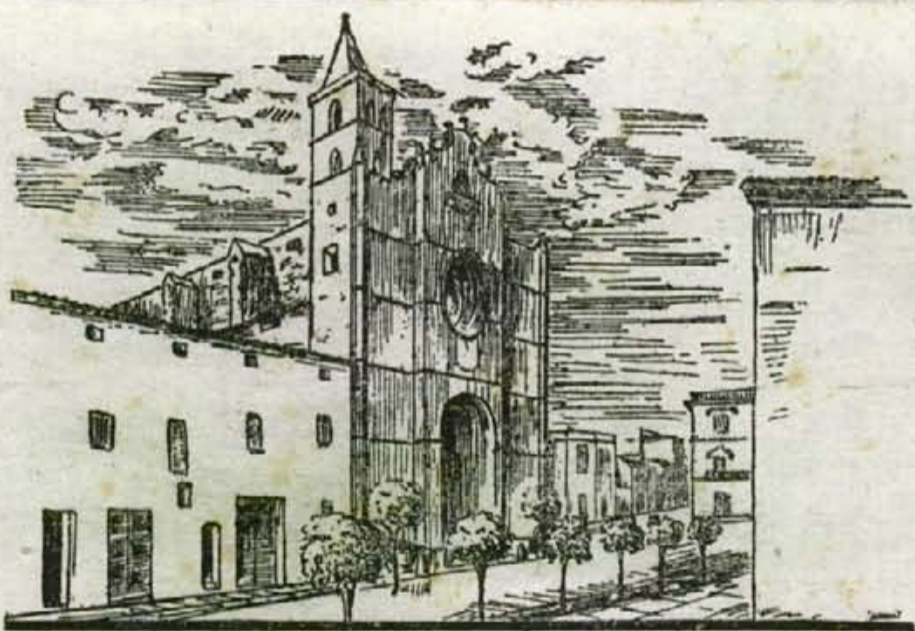
Referint-nos al conjunt de les illes, l'actual augment del 13,9 % en la població queda lluny del 38 % de 1960 a 1975, o del 26 % en la dècada dels 60. Aquells augments venien determinats pel flux immigratori que va fer venir gran quantitat de treballadors de la península a les nostres illes, fins que el mercat de treball es va estabilitzar. Ara mateix, sense aquell allau immigratori i amb un índex de natalitat amb tendència a la baixa, el creixement vegetatiu queda en un percentatge discret, especialment pel que fa a les illes Balears, perquè en les Pitiüses l'augment de la població ha arribat al 34,5 % en el cas de l'illa d'Eivissa, la qual cosa suposa que, en els darrers deu anys, la població dels municipis de l'illa s'ha vist notablement augmentada. En el cas de la Part Forana l'augment de la població queda molt aprop del promig de totes les illes, però hem de recordar que es segueixen produint pèrdues de població, tot i el creixement vegetatiu, pel corrent migratori dirigit a Ciutat que fins i tot ha fet disminuir la població absoluta d'alguns municipis, com és el cas de Consell, Estellencs, Lloret, Muro, Montuïri, Porreres, Sant Joan, Sineu i Vilafranca, per posar uns quants exemples.

Però quina és actualment la població de les Balears i Pitiüses i com queda repartida? La resposta a aquesta pregunta la trobarem en el Quadre III en què podrem comprovar el número d'habitants que cadascun dels territoris en què dividim el conjunt de les illes i el percentatge respecte del total.

Quadre III	Població de les illes Balears i Pitiüses			
Territori	Població 1975		Població 1986	
Ciutat	262.948	44,0 %	295.136	43,3 %
Part Forana	229.309	38,4 %	256.014	37,6 %
Mallorca	492.257	82,4 %	551.151	80,9 %
Menorca	53.548	8,9 %	60.056	8,8 %
Eivissa	48.315	8,1 %	65.014	9,6 %
Formentera	3.595	0,6 %	4.734	0,7 %
Total	597.715	100,0 %	680.955	100,0 %

Amb aquestes dades les primeres conclusions que se'n poden treure és la gran concentració demogràfica que es dona a Mallorca (el 80,9 % del total!), corresponent a Ciutat el 53,5 % de la població mallorquina (el 43,3 % de la població total de les illes), un fet gens sorprenent, per altra banda, perquè històricament el pes demogràfic de l'illa gran ha estat superior al de les altres, per raons d'espai geogràfic, recursos o desenvolupament econòmic. Tanmateix el pes de la població de Ciutat ve determinat pel desenvolupament econòmic dels darrers cinquanta anys, perquè a començaments del present segle, la població ciutadana únicament corresponia al 20 % de la població total de les illes.

RAMON TURMEDA

LES FESTES

A l'hora d'escriure aquestes ratlles ens trobam de ple dins el període festiu que delimita el «programa oficial»; estam gairebé enmig del que es consideren plats forts de la festa, els dos caps de setmana que concentren el nombre més elevat d'actes.

Les festes d'enguany sembla que s'han ressentides de l'«impasse» municipal que patim des de les eleccions del mes de juny ja que, per desgràcia, la seva organització resta lligada per una tradició secular a l'aparell municipal i, segons diuen, una certa imprevisió ha deixat les verbenes —que no sabem per què es prenen com a termòmetre festiu— al marge del corrent musical

més avançat o de més rigorosa actualitat, circumstància que ha fet baixar punts a les «més famoses verbenes de Mallorca».

Que hi farem. Tanmateix és una pretensió vana voler evaluar la «qualitat» de les festes des de l'òptica que s'ha emprat tradicionalment per a fer-ho. Tal vegada l'apreciació més genuïna s'hauria de fer des de la constatació del grau de participació popular i, ara per ara, i donat que el poble gairebé no ha tengut oportunitat de participar de bon de veres —excepció feta d'algunes proves esportives populars—, val més deixar-ho estar, tot i que el tema es presta a fer-hi llargues consideracions.

FELANITX

Setmanari d'interessos locals

PREU DE SUBSCRIPCIÓ

Semestral: 1.500 ptes.
Semestral a fora: 1.650 ptes.

agenda

SANTORAL

Diu. 30 St. Adanec
Dill. 31 St. Ramon Nonat
Dim. 1 St. Gil
Dim. 2 St. Elpidi
Dij. 3 St. Gregori el Gran
Div. 4 St. Moisès
Dis. 5 Sta. Obdúlia

LLUNA

Quart creixent dia 1

COMUNICACIONS
AUTOCARS

Felanitx - Palma per Porreres:
A les 6,45 (excepte dissabtes i diumenges), a les 8, 10, 15, 14 i 17,45 h. Diumenges i festius, a les 8, 14 i 19 h.

Palma - Felanitx: A les 8 (excepte dissabtes), a les 9,30, 13, 16 i 19,30. Diumenges i festius, a les 9,30 i 20,30 h.

Felanitx - Palma per Campos i Lluçmajor: A les 8 i 14 h. Diumenges i festius, a les 8 i 19 h.

Palma - Felanitx: A les 12,30 i 19 h. Diumenges i festius, a les 9,30 i 20,30 h.

Felanitx - Portocolom: A les 7, 9, 14,15, 17,30 i 20 h. Diumenges i festius, a les 7, 9, 12,30, 15,30, 17,30 i 20,30 h.

Portocolom - Felanitx: A les 7,20, 9,20, 16, 18 i 20,30. Diumenges i festius, a les 7,20, 9,20, 13, 16, 18,15 i 20,30.

Felanitx - Cala Murada: Diumenges a les 8'30 i 12'30 h.

Cala Murada - Felanitx: Diumenges a les 9 i 13 h.

Felanitx - Cala d'Or: A les 7 excepte dissabtes. Diumenges a les 11,15 h.

Cala d'Or - Felanitx: A les 18 h., excepte dissabtes i diumenges. Diumenges a les 12 h.

TAXIS FELANITX

Parada Mercat Tel. 581922

APOTECARIES DE TORN

Dissabte: Jaume Rotger
Diumenge: Jaume Rotger
Dilluns: C. Ticoulat
Dimarts: Francesc Piña
Dimecres: Gayà-Melis
Dijous: Jaume Rotger
Divendres: Jaume Rotger

TELÈFONS D'INTERÈS

Ajuntament: Oficines i Policia 580051, 580080 i 580365
Sólo urgències 582200
Funerària 580448 - 581144
Ambulàncies 581715 - 580051 - 580080
Servei mèdic d'urgències 580254
Guàrdia Civil 580090
Bombers 581717

«No es bueno que el hombre...»

(Viene de la página 3)

Ignacio recomendaba a Francisco Javier, de partida para la India: «¿De qué sirve ganar todo el mundo, si pierdes tu alma?» Y añadía «Al irte a dormir, piensa que puedes morir por la noche en aquella cama... Influenciados por tales pensamientos, una multitud se refugiaba en los desiertos. Y allí, en solitario o en monasterios, vivían castigando su cuerpo y ahuyentando mundo y sus vanidades...»

Por aquel entonces fue elegido Papa el monje de Cluny, Hildebrando, que exigió el celibato a todos los sacerdotes, lo que fue ratificado por el Concilio Lateranense. Se creyó que aquellos anacoretas y místicos, dedicados a la oración y penitencia, serían los más aptos para sacerdotes. Por ello se obligó a las mujeres de los sacerdotes a separarse de sus maridos e ingresar en conventos de religiosas. Así comenzó en Occidente la ley del celibato, puesto que en Oriente se negaron. Ellos quisieron seguir siendo sacerdotes casados. Lo que se les concedió.

¿Tú crees que mucha gente conocía todo esto? ¿Conocía que no fue Jesús quien obligó a los sacerdotes a no casarse?

Te doy otra razón: Dios incrustó muy profundamente en la misma raíz de cada persona dos necesidades vitales. La del alimento, para conservar la vida y la necesidad del sexo contrario, para conservar la especie humana. Algunos para adelgazar o por huelga, pasan días sin comer. Pero, que se sepa, ninguno se ha propuesto no comer durante toda su vida, pues acabaría como aquel asno del chiste que, después de estar acostumbrado, se murió... Otros, empujados por necesidad o voto, intentan vivir célibes, pero suele hacerseles difícil. En Derecho estudiamos que «Nihil violentum, durable». Traducido significa «Nada violento puede durar». Y es violento ir contra la corriente que el mismo Dios ha establecido... Ante una tarta todos sienten derretirse su boca. Es lo normal, según el Creador. Ante la belleza de una mujer, todos sienten que el corazón se alegra y los ojos se les escapan. Es lo normal, según el Creador.

Ya Juan XXIII, ante el problema del celibato, exclamaba: «Os comprendo. Se oye un gran clamor, pero no sé como podría arreglarse...». Y el Concilio Vaticano II, presidido por Pablo VI, junto con los obispos de todo el mundo, dió luz verde. Dió permiso para que los sacerdotes, que querían casarse, podían hacerlo. Pero no podían seguir desempeñando el sacerdocio. Ello fue una comprensión humana del problema, pero no la solución. Apenas elegido Papa, el actual Juan Pablo II, el entonces presidente de la Conferencia Episcopal Española, el cardenal Tarancón, en una pastoral opinaba haber llegado el momento de que el celibato sería una opción libre. Sería libre el que el sacerdote estuviera o no casado. Pero el nuevo Papa catalogó a todo el mundo

como a su Polonia natal. Y dió el portazo. «Seguir, célibes...». Habían «salido» tanto, que él cerró a cal y canto la puerta de salida, prohibiendo lo que el Concilio Vaticano II había autorizado. Un vicario de Porto Colom, otros de Campos, Manacor, Santanyí y Porreres; los economos de Ca's Concos, Campos y Santanyí; un nutrido grupo de nuestro pueblo, habíamos recogido la autorización legal de Roma y elegido a nuestra compañera. Y en todo el mundo muchos se esforzaban en descubrir otros horizontes, forzados por su nueva situación. Algunos no se atrevieron a «dar el paso» y se quedaron por «locación». No dudo que otros siguen en la brecha por convicción... Quizás se levante alguna voz huracanada, protestando por esta conversación. Se cierto no será ningún protestante. Sus pastores hace siglos ejercen, casados.

Me encanta en vacaciones oír pluralidad de opiniones sobre éste y otros temas. Y noto cantidad de cristales de distinto color. En general los jóvenes «pasan» de ello. Los mayores están ocupados en saborear los días que se les están esfumando. Me arrancó una sonrisa pasar con mi compañera junto a un grupito de señoras, tomando el fresco por la tarde en la acera y hablando animadamente. Al vernos, se les cortó la voz y se oyó un silencio profundo. Sus ojos se reanimaron para seguir con su mirada, a la pareja que estaba paseando. ¡Qué importante debe ser, haber sido lo que ya no se es!, pensé yo...

No quiero alargar. Me sentiría feliz haberte aclarado algo lo que te interesaba conocer. Mi deseo es que la idea que tenías tú de todo esto, y lo has vivido en nuestro pueblo y conocido en los pueblos vecinos, haya situado el problema en el sitio que le corresponde: Que unos decidimos nuestro cambio con el permiso de Roma en la mano. Que

otros muchos ahora sufren humillados, tener que hacerlo por una rendija, y no por el portal mayor.

Permiteme, antes de separarnos, que yo te haga a ti una pregunta. No importa me la contestes... Por lo que tú has visto y oído, ves y oyes en nuestro pueblo y pueblos vecinos ¿no crees con la mano en el pecho que no es bueno que los hombres estén solos? ¿Que los sacerdotes también son hombres? Parece que sí...

Es lo normal, según Dios, que estén acompañados los hombres... casi todos los hombres.

Adiós. Esta es mi mano.

Andrés Julià

Coloms a la Sala

AVIS

—La nostra consulta a La Sala serà oberta cada darrer dissabte de mes de 12 a 1, és a dir, dissabte qui ve dia 29 serà el primer dia. D'aquesta manera tots els documents de La Sala passaran a ser públics mitjançant els nostres representants que les vos consultaran i també i gràcies a aquesta consulta que obrim, les vostres demandes, sol·licituts, suggeriments i interpellacions podran arribar a les plenàries a la secció de precs.

MESTRE DE PREESCOLAR i

D'EGB amb 2 anys d'experiència, s'ofereix per treballar en parvulari o escola.

Inf.: Tel. 580 054

(demandar per Lluís).

VENDO FUERA BORDA «Mercury»

20 HP «Tungeborg Ignition».

Mando a distancia,

INFORMES: EN ESTA ADMON.

VENDO Somier, colchón y mantas.

Canastos de mimbre, maletas, baules, espejos. Segunda mano.

Inf.: Tel. 657244, Cala d'Or.

Eléctrica S I E R R A

NECESITA:

-Oficial 1.ª o 2.ª carnet 2.ª y S.M. cumplido (Abstenerse inexpertos).

-Aprendiz

Inf.: C. Nuño Sans, 23 - Tel. 582146

Se necesita ayudante
almacén piezas recambio

con carnet de 2.ª y servicio militar cumplido.

TRABAJO TODO EL AÑO.

Inf.: Tels. 581984 y 581985

«No es bueno que el hombre esté solo»...

Quizás se oigan voces airadas, disconformes con esta afirmación. Y no quiero levantar la mía sobre las tuyas. Que me quedaría afónico. Y, sobre todo, porque fue Dios quien dijo: «No es bueno que el hombre esté solo, démosle una compañera». Y Dios es el mismo de ayer, de hoy y de mañana. Y, lo que El dijo, sigue teniendo vivísima actualidad...

Comprendo y respeto a todos los solteros, voluntarios u obligados. Verdad es que «estar solo es mejor que mal acompañado». Pero estar bien acompañado es mucho mejor. «Con pan y vino se anda el camino», pero con pan y vino y una buena compañera, se recorre más fácilmente el camino.

Perdona. Se que éste no es el tema del que quieres te hable. Intentaré ceñirme al núcleo, sin ropaje literario ni interés en profundizar ni agotarlo. Aprendí bien que «todo es del color del cristal con que se mira». Simplemente te ofrezco una charla llana y sincera, como amigos que somos, para que conozcas mi «punto de vista» que comparte muchísima gente, especialmente más de 30 mil ex-sacerdotes y religiosos en España.

Al finalizar nuestra guerra, una multitud de chicos ilusionados y algunos movidos por la «bocación» —que hambre había mucha— llenaban Seminarios y Conventos. Por doquier se respiraba patriotismo, piedad, salvación. Y, ya a los 12 años, la mayoría comenzó, como yo, una total entrega a nuestra formación. El silencio impregnaba nuestro quehacer diario. Aprender a callar y oír mejor, en el silencio, la voz de Dios. Nuestra piedad se robustecía día a día, y nuestra ciencia iba creciendo. Pero el clima parecía muy apto para monjes, destinados a vivir entre fervores y cánticos, dentro monasterios silenciosos, recubiertos de hiedra. Todos, al unísono, proferíamos votos sinceros de total correspondencia. Y la misa nueva fue colofón digno y emotivo de nuestra incorporación al frente de los fieles, que nos estaban esperando...

Pero la cruda realidad, al paso de los años, iba dejando huellas en nuestra mente y girones en nuestra carne. La fe ciega, almacenada en

nuestro interior, nos hacía tropezar ante no pocos escollos del camino. Un avispado formador nos había advertido: El lema «Cáritas, bonitas» (palabra esdrújula que significa caridad, bondad), con un simple deslizamiento del acento, puede trocarse en «Caritas bonitas» (palabra llana que se entiende). Todos protestábamos con el celo en los labios y el entusiasmo en el corazón. Ibamos tranquilos, sin titubeos, por la viña del Señor.

El apóstol Pablo también se dignó avisar, ya hace años: «El que esté de pie, tenga cuidado en no caer». Y, en otra ocasión, aseguró: «Es mejor casarse que no abrazarse»... Y el Rey David «Rey según el corazón de Dios», como nos señala la Biblia, se había dado ya de bruces. Él, con un harén a disposición y esposas legales a su vera, hizo morir a un general en la avanzadilla del combate, porque también quería para sí a su mujer, que había visto desnuda, bañándose en el jardín.

La historia sagrada y las restantes, más cercanas en el tiempo y en el espacio, como la del cardenal Daniélou; teólogo francés, que falleció en una casa de citas. O la reciente del entusiasta párroco, Antidio Fernández, matado por un guardia civil, al haberle sorprendido con su mujer en un Motel de Madrid, creo son algunos ejemplos que nos gritan que Dios tiene razón. «No es bueno»...

Siendo profesor de Religión del Instituto de nuestro Felanitx, explicaba a mis alumnos que el sacerdote seguramente sería en breve «un señor con una familia normal, con un trabajo normal y con una fe normal». Este sería el responsable ideal de Cristo en los pueblos. Ellos asentían, convencidos. Y ¿por qué yo enseñaba esta novedad? Con gusto te lo digo:

Jesús, fundador de la Iglesia católica, no eligió para apóstoles suyos a solteros. San Juan fue la excepción. Los restantes, casados. A San Pedro, nombrado pastor supremo, el Señor le curó la suegra... Y con ellos la Iglesia fue creciendo y extendiéndose siglo tras siglo. En el siglo XII la cristiandad vivió momentos de gran espiritualidad. San

(Pasa a la pág. 2)

Felanitx amb la Nova Cançó

(Un brevíssim apunt)

Si és cert, com afirma Jaume Oliver en el magnífic «Llunari pagès», que els felanitxers tenim fama de bravejadors i sovint feim ús de l'exageració i la hipèrbole, no ha d'extranyar el xovinista títol. El pes específic dels felanitxers en el conjunt del moviment de la «Nova Cançó» és molt i intens. Es veu que Manacor ha donat autors i intèrprets com Jaume Vidal, Antoni Mus, Antoni Parera Fons, Guillem d'Efak, Los Amigos, Calabruix... Però podríem dir que ha estat més activista i menys teòric. A la Vila, en canvi, no hem fet tant d'ús de la veu però ho hem rescabalat amb l'escriptura i l'anàlisi.

En aquests temps de commemoracions i homenatges s'ha parlat molt d'uns suposats vint-i-cinc anys de «la cançó» però aquests no són, al meu entendre, més que el retrobament, la renaixença, de la veu pròpia del Poble. Un exemple del que vull dir el trobam al llibre «Codolades d'en Serral» (1) on el Pvre. Jaume Vaquer assenyala: «Tenia una gran afició a sa guitarra i la puntejava molt bé; ella li servia com a de talés musical per compondre ses codolades, i la solia puntejar en els recitals cantats, puix cada una tenia la seva tonada». Recordant que Serral moria el 1916, no era ja allò el que modernament s'anomena «cantautor»? Però deixem de banda la més que segura connexió amb els trobadors i romancers per tal de situar-nos als inicis dels anys seixanta. Queta i Teo són dos germanets, fills de Nicolau Pizà, que ben aviat adquireixen una gran popularitat cantant en l'idioma autòcton. El Teatre Principal de Felanitx els acollirà essent presentats per un jove escriptor i poeta felanitxer:

Joan Manresa. Aquest mateix iniciarà aviat a Ràdio Popular de Mallorca un programa que mantindrà durant més de quinze anys, «Cançonner d'Avui», títol que recorda l'article de Serrahima «Ens calen cançons d'ara» que es considera el manifest fundacional del moviment. També haurem de fer menció als espais de l'emissora pròpia de la Vila, «Ràdio Juventud de Felanitx», en els que les «rondalles» i l'atenció a la producció discogràfica catalana obtindrà un cert ressò. El setmanari Felanitx dedica també amples espais informatius en el curs de la seva inalterable trajectòria, mescla d'esforç i paciència de la bonhomia d'en «Tolo». Hi apareix una secció de portada amb el suggerent títol «Al vent». Amb aquest mateix títol, precedit pel nom de la nostra illa, Miquel Riera, amb el suport de l'Obra Cultural Balear, mantindrà un espai radiofònic a Ràdio Popular i Radio Cadena Española, on la cançó (juntament al teatre, literatura, arts plàstiques...) hi serà present. No hem d'oblidar tampoc els recitals del «Parç» amb un mínim suport del nostre Ajuntament que s'avençà així a tots els altres consistoris de Mallorca en el reconeixement tàcit del moviment. Ja sabem que els homes no es poden

oblidar i així es muntaren recitals a cellers, escoles i places. Felanitx, crec que de la mà de Miquel Xorret, acollí la primera visita a Mallorca de Serrat, i també Lluís Llach, quan només havia enregistrat «El Bandoler», actuà a l'Institut. Als tristaments desapareguts Almanacs (més de cent anys de tradició perduda) trobam referències al moviment en distints indrets de les seves substancioses planes.

Què en direm del disc «Cançons tradicionals de Felanitx», enregistrat el 1970 per la Fundació Cosme Bauçà? Es tracta d'un registre amb una autenticitat i un tractament digne dels majors elogis. Quina diferència amb els productes (realitzats per les més diverses agrupacions) pensats per vendre als turistes! Fins molts anys després, ja dins els vuitanta, no trobarem un altre disc («Tonades i Música de Llevant») on la vertadera «saba de terror» sobresurti de la folklorada comercial.

Hi ha moltes més dades de felanitxers presents a la Nova Cançó. Una felanitxera és protagonista d'una magnífica cançó de Joan Isaac dedicada a «Margalida», amant eterna de Salvador Puig Antich, és trobi on es trobi». El poeta Miquel Bauçà ha estat musicat pels Valldemossa. Miquel Vicens musicà també els anys 50 set cançons de Pere Capellà i, el 1981, amb la veu de Maria J. Martorell enregistra un disc musicant poemes de Joan Malmó o Toni Vaquer, entre d'altres.

Enguany a Mallorca s'han publicat dos llibres sobre la cançó. Un, «25 anys de Nova Cançó a Mallorca» de Joan Manresa, l'ha editat la regiduria de Cultura de l'Ajuntament de Palma de la que n'és responsable el felanitxer Colau Llaneras, l'altre, «Crònica de la Nova Cançó» de la que en som autor, ha estat publicada per la nostra Universitat regida per Nadal Batle. La contribució de la Vila és notòria en tots els aspectes, tractats ara a correu de forma superficial, i no n'ha estat escàpola la funció dels censors. Però això, per la vergonya d'uns i la vexació d'uns altres, ho guardarem de moment.

No puc estar-me d'acabar amb la deshonrosa constatació del programa de les fires i festes de Sant Agustí d'enguany prova inequívoca del sucursalisme de l'actual Consistori que segur desconeix la pertinença a una Cultura Nacional pròpia, de la que n'és expressió la llengua catalana absent, pel que es veu, a la Vila. Si és ver que Poble que canta no morirà, és hora ja, amb segell d'urgència, d'encetar la tonada novament.

Bartomeu Mestre Sureda

(1) Estampa de la Vda. de Bartomeu Reus. Felanitx 1932.

VENDO CAMION AVIA cabina grande PM-A. Precio 390.000 plas.
Inf.: Tel. 581605 (de 8 a 14:30).

SE ALQUILA ALMACEN con instalaciones para elaborar vino.
INFORMES: EN ESTA ADMON.

Restaurante MALLORCA

Paseo Ramón Llull, 21 - Tel. 581631 - FELANITX

Especialidad en platos típicos mallorquines.

SERVICIO A LA CARTA EN GENERAL

MENU DEL DIA

Los domingos menú especial.

Servimos comidas a domicilio.

informació local

Exposicions

Les arts plàstiques tenen un espai dins les festes, un espai que omplen a la Casa de Cultura el Certamen de Pintura, Dibuix i Pintura damunt paper «Ciutat de Felanitx» i una exposició de fotografia de Josep Ramis Ferrer.

La sala de «Sa Nostra» acull un grapat de pintures d'Antoni Marquet Pascual; una trentena de teles amb predomini del paisatge i una dotzena de figures. Aquest pintor mallorquí, sobre tot en el paisatge, empra un joc entre els colors «ferits de llum i la consideració matèrica de la pintura» —amb paraules d'Alexandre Ballester—. És una mostra prou interessant.

El Taller de Ceràmica «Call Vermell» continua la seva bona tasca de mostrar periòdicament obra artística i artesana. Aquestes festes ha reunit dibuixos de Blanca Palau de Comasema i Badoy Serra, ceràmica de Maria Ramis, Bartomeu Obrador, i Sebastiana Munar, així com una mostra dels ferros d'En Jaume Canet. Vos aconsellam una visita al carrer Major, 44.

El programa de festes

El programa de festes d'enguany, a més de les seccions habituals «Dades per a recordar», «Informació municipal», «Salutació» i programa d'actes, inclou les següents col·laboracions: «Una gavina i un raig de sol» de Teodor Suau, «El bell esguard» un poema de Joan Maimó, «Tríptic per a una festa» de Guillem Pizà, «Dos manuscrits del músic J. Bta. Cabanillas a la Fundació C. Bauzá» de Mn. Pere Xamena, «Emigrant retornat» de Miquel Antoni Enginyer, «Paramnèsia» signat per Bauzá i les reproduccions del pla del Castell de Santuari de l'Arxiduc Lluís Salvador i de l'Himne a Felanitx d'Andreu Gelabert, fundador de l'Orfeó Mallorquí.

La portada, molt graciosa per cert, és original de Na Maria Vich, qui ha fet també la dels programes de les verbenes.

Els centenaris felanitxers

Aquest passat mes de juliol, les dues centenàries felanitxeres, madò Tonina Bieleta de Ca's Concos i madò Maria Rosselló (Costa) de Felanitx, afegiren un any més a la seva edat secular.

Ambdues gaudeixen de bona salut i juntament amb el Patró Esteve, que dia 16 de febrer complí 102 anys, són els padrins per excel·lència de la nostra contrada.

Els desitjam a tots ells un bon raig de salut per continuar duguent tan falaguers aquest feix tan copiós d'anys, de records i d'experiències.

Ses gloses d'En Roberto

Recordam als nostres lectors que demà divendres, festa de Sant Agustí, a les 8 del vespre, a la Casa Municipal de Cultura, tindrà lloc la

presentació del llibre «Ses Gloses d'En Roberto».

Presentació de «Crònica de la Nova Cançó» de Bartomeu Mestre

Dimecres d'aquesta setmana, a l'Escola d'Estiu (Institut Antoni Maura) de Ciutat, havia de tenir lloc la presentació del llibre recentment editat per l'Aula de Música de la Universitat de les Illes Balears, «Crònica de la Nova Cançó» del que n'és autor el nostre paisà Bartomeu Mestre Sureda «Balutxo».

La presentació era a cura del també felanitxer Bartomeu Xamarrí.

XIII Concurs Internacional de Guitarra «Andrés Segovia»

A la nostra redacció disposam de les bases del «XIII Concurs Internacional de Guitarra «Andrés Segovia», convocat per la Caixa de Balears «Sa Nostra», les proves de selectivitat del qual se celebraran els dies 24, 25 i 26 de novembre i la final el dia 27. Els premis són de 500.000, 250.000 i 100.000 pessetes i el termini d'inscripció acaba el dia 14 de novembre.

Qualsevol persona interessada en consultar-les pot passar per la nostra redacció.

Sábados por la mañana abierto
MOTOR FELANITX, C.B.

SERVICIO OFICIAL

Alonso Rodríguez, 5 - Tel. 580331 - FELANITX

C. Plaça, 12 Tel. 581821 FELANITX

Grandes rebajas a mitad de precio

Restos temporada Primavera Verano, 87

Institut de Batxillerat «V de Sant Salvador de Felanitx»

Matrícula 1987-1988

En cumplimiento de las instrucciones cursadas por la Dirección Provincial del Ministerio de Educación y Ciencia, el plazo oficial de matrícula correspondiente al año académico 1987-1988 estará abierto en este Instituto durante los días 1 al 15 del próximo mes de septiembre para los alumnos de Primero, Segundo y Tercer Curso de Bachillerato Unificado Polivalente y para el Curso de Orientación Universitaria.

Aquellos alumnos que habiendo evaluado positivamente todas las enseñanzas del curso anterior no hubiesen realizado inscripción en el pasado mes de julio, podrán formalizar matrícula a partir del día 1 del mes de septiembre próximo.

La matrícula podrá efectuarse en las oficinas de Secretaría del Instituto, de 11 a 13 horas, durante los días 1, 2, 3, 4, 7, 8, 9, 10, 11, 14 y 15 del mes de septiembre del corriente año, previo cumplimiento de los requisitos establecidos y que figuran relacionados en el tablón de anuncios del Instituto.

Felanitx, 24 de agosto de 1987.

V.º B.º El Secretario, *Mariano Salido*.

El Director, *Antonio Bonet*.

Col·legi Sant Alfons d'EGB de Felanitx

Se pone en conocimiento de los interesados de la convocatoria de una plaza de profesor de E.G.B. del ciclo inicial.

Los criterios de selección se encuentran expuestos en el tablón de anuncios del colegio.

Las instancias se pueden entregar en la secretaría del colegio desde el día 24 de agosto al 4 de septiembre, ambos inclusive de 11 a 12 de la mañana.

La comisión de selección está formada por los siguientes señores:

Presidente:

Antoni Vicens Massot

Representantes de los profesores:

Miquel Riera

Guillermo Bonet

Representantes de los padres:

Gabriel Piña

Bartolomé Rosselló

Felanitx, 20 de agosto de 1987.

El presidente,

Antoni Vicens Massot

VENDO FINCA URBANA en Felanitx, — muy cerca de la calle Mayor — en solar de unos 500 m2, con gran vivienda en planta baja con dos salas, comedor, cocina con chimenea, despensa, cuatro dormitorios, baño grande, aseo, dos trasteros, cochera y gran jardín con árboles frutales. Zona aparte para animales de corral. Electricidad, agua corriente más pozo y cisterna de agua potable.

Informes: Tel. 411941

Avantatge de llavors

Penes i festes de Sant Agustí

«Pane et circense» era un temps,
«pan y toros» diuen ara,
«las penas con pan son menos» ...
i «a mal tiempo, buena cara».

Per què serà que sempre que tenim una alegria, no dura tant com voldríem i la vida ens pega batcollades fins que abatem el cap. Deu ésser per això que la gent d'un temps deia allò de «qui no té, que esper ...». Mira que teníem il·lusions de fer coses plegats aquestes festes! La «Peña El Coso», «La Macarena», xaranga, trull ... I més envant, participar de la IV^a TROBADA BALEAR A L'ARGENTINA, on ja hi havia estat En Sebastià Fiol, que com tot bon felanitxer que no se priva de res, hi tenia un germà, N'Andreu, i un caramull d'amics, per allà abaix, jo entre ells. El vaig conèixer fa deu anys aquí, un vespre de ball de bot a So'n Colom. Feia enveja veure'l ballar com ell ballava. Tenia alegria, i, com que li sobrava, en regalava, com tot el que tenia. Era allò que se diu un bon amic. L'any passat el vaig trobar a un d'aquells miradors de Sant Salvador, com si tractàs d'aplegar, amb una ullada sola, tot allò que tant estimam tots perquè és tan nostre: Felanitx ¿Se'n ho volia dur tot? ¿Ho hauria de menester allà on pensava anar? Era bastant amunt de la muntanya santa, però ja no botava, semblava que ja havia pres el vol ... Ara que ja ha arribat segurament, a les altures que Déu reserva als bons, de bon de veres, ens farà enveja volar, com ell volava. Es que era un àngel, així com ella és Angela, i l'acompanyà fins l'altre dia.

I ara que ja estam en festes, en festes hem de ballar. Enguany començarem prest. Per la festa de la Mare de Déu d'agost, havíem acordat de fer la primera crida de la IV^a TROBADA BALEAR A L'ARGENTINA. La fèrem amb la desinteressada col·laboració, de la Banda de Música de Felanitx sota la batuta de don Felipe Manchón i S'Estol d'Es Gericó amb En Miquel Julià, Benito i Alcía Reina amb el seu quadre flamenc, donaven quantitat i qualitat pel mateix preu. Es pot dir que la TROBADA ja començà a «La Ponderosa» d'En Toni Grimalt, amb la gent ben disposada a fer la festa, i, ja que hi eren, informar-se de l'excursió que partirà dia 16 de novembre cap a Rio de Janeiro, Catarates de l'Iguazú, Buenos Aires, San Pedro i Mendoza. I en trobarem de mallorquins, per tot arreu! El batle de San Pedro ja ens espera, però no és el mateix de l'any passat, rellevat perquè patia de «batlitis» (inflamació que sol afectar els batlles quan els problemes les han inflat que basta). I no és d'ara, «San Pedro i Felanitx, ciutats germanes - 12 d'octubre de 1978». També pot ser que no trobem aquest nou batle, dins pocs dies hi ha eleccions a l'Argentina, i ell ja en té prou, no se presenta, i jo no seré allà per a votar. No havent votat mai per qui ha guanyat, políticament parlant, fent de jurat a l'elecció «Miss Ponderosa» vaig encertar! No hi havia manera d'errar. Després de sopar, en mig d'un bon espectacle i ballant amb la música «Macao», la majoria del jurat coincidí en que la més guapa era una morena que fa quinze anys va néixer a Venezuela, de pare mallorquí i mare xilena. Es coneixedor que al clima tropical tot se fa en gros i bo. De tan emocionat per posar-li la banda i sentir aquella besada tan «filial», no record el seu nom, i estic segur que ella, per molt de temps, recordarà la «Ponderosa Night» de tants de premis com se'n duia. Tots els del jurat recordarem la feina que ens donà triar-la, però per les que no foren elegides (i no n'hi havia cap de lletja!) també hi hagué un record, i besadeta per la resta del jurat, que jurà no rentar-se pus la cara per no esvaïr el perfum.

Ja arriba Sant Agustí i les verbenes no esperen. Pitjor encara, que ja n'han passades dues, i jo badant allà enmig. Diuen que no són tan bones ara. Per a mí son les millors, perquè em privaren de la de 1936 i fins l'any passat, per espai de 50 anys, no en vaig poder veure d'altra. I del programa ¿què em deis? Vos recoman les pàgines 16 i 17. De la darrera de totes, en faig meu el bon desig: BONES FESTES, i que en poguem veure moltes d'altres!

Felanitx, 23 d'agost de 1987.

Miquel Antoni Enginyer

Cuinar

Comunica a sus clientes y público en general, que del 7 de julio al 31 de agosto permanecerá

CERRADO POR LAS TARDES

Horario: de 8 a 14'30 h.

Sábados y domingos de 9 a 13.

Notes sobre el parlar de Calonge

Per Cosme Aguiló

El poblet de Calonge, situat a l'extrem nord del terme de Santanyí, és especialment interessant per la manera de parlar dels seus habitants, netament diferenciada de la de la resta dels moradors dels antics nuclis urbans del municipi. No hi ha dubte que el fet diferencial de la parla dels calongins és imputable a l'expansió, i de vegades adaptació, d'alguns trets característics de llenguatge dels felanitxers. Amb aquesta breu nota, que no és un estudi fet a consciència, sinó que és producte d'algunes observacions esparses, realitzades sense massa pretensions, intentaré aproximar-me a alguns punts on el llenguatge calongí s'ha distanciat del de la seva «metròpoli» de Santanyí, i ara gravita, encara que sols sigui parcialment, dins l'òrbita lingüística felanitxera. Alguns d'aquests punts són compartits amb altres poblacions que administrativament, i comercial, depenen de Felanitx, com S'Horta, Es Carritxó, Cas Concos, etc. Precisament crec que la raó d'aquesta inclinació felanitxera dels calongins l'hem de cercar en l'atractiu que, com a àrea comercial, ha tengut sempre Felanitx per als seus pobles veïns. Els calongins acudien —i acudeixen encara ara— regularment, al mercat dominical de la vila més gran, cap del terme fronterer. La comoditat que, a l'hora de comprar, ofereix un mercat ben proveït, deu ésser el factor essencial que fa decidir els calongins a orientar els seus desplaçaments comercials envers la via del nord. Hi ajuda també el seu emplaçament, tocant la ratlla del finis terrae del terme, a mig camí, si fa no fa, entre les dues viles. Amb tot i amb això, sembla que ara s'està produint entre els més joves un cert anivellament del llenguatge que apunta cap a Santanyí, afavorit potser per la intensificació de les co-

municacions amb aquesta població. (Els calongins són fervorosos seguidors de l'equip de futbol santanyíner). Un vell informador curiablancer, que ha detectat aquests canvis, em deia no fa gaire que els calongins s'han «desavesat» molt, quant a la seva forma de xerrar. I això tenint en compte que algunes de les particularitats lèxiques felanitxeres, s'han projectat fins a S'Alqueria Blanca, constituint aquest poble el seu límit expansiu meridional, i ho han fet potser també per la via del comerç, directament des de Felanitx, o bé a través dels contactes amb els calongins.

Els trets que analitzarem pertanyen als camps de la fonètica i, majoritàriament, del lèxic. Vegem-los a continuació.

1. Observem en primer lloc un aspecte del calongí que per a qualsevol habitant de la resta del terme constitueix sense dubte la nota més fàcilment observable.

1.1. La /i/ apical, pròpia de Felanitx, i sensiblement igual a la castellana, és l'única que coneixen els calongins, encara que té més ressonància quan és geminada: *allot*, *batle*, pron. *balle*, *mèrlera*, pron. *mèllera*, o a final de paraula, *mul*, *animal*, *mel*. Calonge constitueix, cap al migjorn, la localitat extrema de l'expansió d'aquest so, compartit també pels pobles veinats, ja dins el terme de Felanitx.

1.2. Una altra particularitat fonètica calongina és la pronúncia de la conjunció disjuntiva *o*, que es realitza com /o/ tancada i no oberta com a la resta del terme: quatre *o* cinc, això *o* allò. És coincident amb la parla dels menorquins. No conec, però, l'abast del tret a l'illa.

2. Vegem ara alguns mots que coneixen una solució idèntica o semblant a Felanitx i diferent a la resta de pobles de Santanyí.

(Passa a la pàg. 8)

Aviso al público

Reunidos los propietarios y legales representantes de TODOS los talleres de reparación de automóviles (mecánica, electricidad, chapa y pintura), acordaron por unanimidad lo siguiente:

«A partir del día 1 de septiembre del presente año, y al amparo de la legislación vigente, todas las reparaciones deberán pagarse al contado, antes de retirar el vehículo de los talleres.

Esta norma se aplicará igualmente a las reparaciones realizadas con la intervención de las compañías de seguros. En estos casos los talleres entregarán los documentos necesarios para que el propietario del vehículo pueda cobrar la reparación de la compañía de seguros».

Todos los reunidos se comprometen a hacer cumplir, de forma efectiva y puntual el acuerdo antes señalado, al tiempo que recuerdan a sus clientes que pueden hacer valer sus derechos de acuerdo con la normativa legal vigente.

Felanitx, julio de 1987.

instantáneas en GADGETS

Autocares
GRIMALT s.a.

Autocares lujo excursiones.
Servicio Taxis y Microbuses.
Tels. 580246 - 581135 - FELANITX.
Servicio permanente 24 horas

• El pasado viernes nuestro amigo MAIKEL estuvo en PALMA para asistir a una cena/reunión de corresponsales deportivos de «RADIO POPULAR» en la «Bodega Binisalem», —por cierto ahí se gasta «Anna Codorniu», y el chico vino bastante desanimado pues este año las conexiones con FELANITX serán pocas. El equipo local milita en PREFERENTE y hay que tener en cuenta que hay cuatro equipos —en la isla— de 2.ª B, más el Real Mallorca y los equipos de 3.ª división que tienen lógica preferencia sobre el Felanitx si nos atenemos a la categoría. Así pues, tendremos que recurrir a «FELANITX RADIO» que transmitirá, si Dios, quiere algunos partidos en directo.

• Por cierto que la TOMBOLA del C.D. FELANITX marcha viento en popa. Ha tenido un éxito inesperado, casi. No me extraña porque allí se pillan buenos premios y nadie se va desilusionado. Estará abierta hasta el próximo domingo, no pierdan esta oportunidad de llevarse un regalo a casa.

• Este año la firma «RENAULT» va a cooperar mucho con el C.D. FELANITX. Ya les informaremos próximamente.

VIDEOCLUB.— «Esta casa es una ruina» (2). Director: Richard Benjamin. Intérpretes: Alexander Godunov, Maureen Staoleton. Duración: 87 minutos. Edita: CIC Vídeo. Género: Comedia. Producción 1985. Sinopsis: Walter, un abogado de grupos de rock, y Anna, que se dedica a la música clásica y toca la viola, se enamoran y deciden vivir juntos. Un amigo les informa sobre una ganga: consiste en una residencia de color blanco, con dos plantas y situada al final de una calle arbolada. El problema comienza cuando la pareja decide habitar la mansión... Comentario: El famoso Steven Spielberg es el productor ejecutivo de esta película, que ha abordado con éxito una moderna comedia que tiene todos los ingredientes necesarios para divertir al espectador.

• El domingo en LA TIRADA A PALOMOS ZURITOS el joven/excelente tirador FCO. JAVIER BARCELÓ, ganador de muchos títulos de campeón, consiguió el SEGUNDO PUESTO del cómputo general. ¡Vaya TROFEO el que se llevó! Valorado en más de SETENTA MIL PESETAS.

• Al mismo tiempo en el palco de «ES TORRENTÓ» nuestro ALCALDE en funciones COSME OLIVER presidía conjuntamente con el presidente del REAL MALLORCA, el conocido MIQUEL CONTESTI, un

interesante partido en el que estaba en juego el «CIUTAT DE FELANITX», ambos tuvieron una larga y productiva charla con el presidente del club local MIQUEL OLIVER.

• A propósito de este partido diré que el MALLORCA ATCO, que se presentó en FELANITX era el equipo TITULAR y el equipo que jugó horas más tarde en SOLLER la final del «TROFEO VALLE DE LOS NARANJOS» era el reserva o más bien el juvenil. Que quede claro. No obstante «ULTIMA HORA», que tiene por parte de PEDRO SERRA sus vinculaciones con Sóller, hizo un alarde de manipulación, no quiso saber nada de la crónica de Felanitx, ni siquiera dio cuenta del resultado, mientras sí daba perfecta y extendida cuenta de todo cuanto aconteció allí. No me extrañaría que nuestro compañero ANGEL se negara el próximo domingo a informar del 1er. partido de liga que se va a jugar en «Es Torrentó» entre el FELANITX y R. LA VICTORIA.

• Algún fantasma que hay por esta editorial se comió la información que dábamos acerca del maestro/ajedrecista RAFAEL GARCÍAS que recibió un DIPLOMA por parte del AJUNTAMENT de CAMPOS en una cena socio-cultural-deportiva que tuvo lugar en «SA A». Allí estaba presente el conseller ANDREU RIERA.

• El domingo, día de «MARTES Y TRECE», vimos a COLAU LLANERAS, bien acompañado por cierto. El felanitxer concejal de PALMA estaba de un humor excelente, por lo visto se había divertido.

• Se nos dijo que la video-película «RATAPINYADA» no se incluyó en el programa de fiestas del año pasado por simple descuido. Ahora un año después, el malintencionado «descuido» prosigue. En el programa cultural editado por nuestro Ajuntament con motivo de las FESTES, en la sección «DADES A RECORDAR» tampoco figura esta película que fue estrenada en PORTO-COLOM, con toda la pompa y el boato de rigor, ocupando primeras páginas de los periódicos palmesanos, siendo noticia en Televisión Balear en tres ocasiones... Pero aquí por lo visto hay gente que no se ha enterado o más bien no quiere enterarse. ¿A qué viene ahora esta marginación y antes no...? Ya me entienden.

• COSME OLIVER celebró una RODA DE PREMSA para ponerse a disposición de ésta para lo que fuera. Nos parece buena la idea, esta «apertura»... Creo que el ALCALDE en funciones tiene buena predisposición y hay que darle —¡cómo no!— un margen de confianza.

JORDI GAVINA.

S'ofereix al.lota per cuidar nins a Palma.

INFORMES: EN ESTA ADMON.

VENDO OPEL CORSA PM-AD
Muy buen estado.
Inf.: En esta Admón.

VENDO RENAULT 5 GTL PM-P
Precio a convenir.
Inf. Santueri, 62 (de 7 a 10 tarde).

25 anys enrera

LAS FIESTAS DE SAN AGUSTIN

Los actos religiosos se desarrollaron como de costumbre. Dijo la Misa Mayor D. Gabriel Rabassa, asistiendo nuestras primeras autoridades. El sermón estuvo a cargo del P. Miguel Suau, C.O. La «Scola Catorum» de la Parroquia interpretó la Misa del P. Auli.

Los actos cívicos fueron abiertos por el Alcalde D. Jaime Munar, quien leyó el Pregón ante los micrófonos de Radio Juventud de Felanitx.

Durante los días de fiesta, no faltaron la exhibición de patinaie artístico en el Parque Municipal, exposición de pinturas, montada por el Centro de Arte y Cultura en los jardines de la Plaza Pax, Fiesta de la Flor a beneficio de la Casa Hospital-Hospicio, fútbol, baloncesto, festival de aeromodelismo, etc., etc.

Cabe destacar, también, la novillada en la que actuó la rejoneadora Mercedes Granada y los matadores Romero de Málaga y Procopio Pérez. Además salieron al coso Carlos Vázquez y Fernando Tarragó, actuando de sobresaliente Guillermo de Inglaterra.

En el Parque Municipal actuaron José Guardiola, Los Javaloyas, Finia Rufet y Pepe Mairena, Quinteto Acroama, Armando Orefiche, Latín Combo, Margaret y su Conjunto, etc.

Con este motivo, nuestro Semanario publicó un número especial, en el que colaboraron los poetas Josep M.ª Palau i Camps, Miquel Bannaser y Joan Manresa i Martorell; Luis Ripoll publicó «Santueri y su reconstrucción», Antonio Armangué «Bailad, bailad», Miguel Pons un comentario a unas interesantes cartas relacionadas con el dragado del

Puerto efectuado en 1887 y otros trabajos históricos de Pere Xamena y Miguel Bordoy Cerdá.

No faltó un Editorial alusivo de nuestra redacción y unos titulares del «Felanitx» en el que destacaba la frase «Sant Agustí, la festa millor d'aquí».

OTRAS NOTICIAS

— Nos sorprendió gratamente el Pregón de fiestas de nuestro Alcalde pronunciado ante los micrófonos de Radio Felanitx.

— Desde el pasado sábado, 25 de agosto, es ya un hecho el desvío de la carretera que pasaba por la calle Mayor, mejora que se había suspirado hace años y que, por sí sola, solucionará el tráfico en dicha calle.

D'ALLAVORS

ELECTRO-FRED

F. Contreras

Empresa Autorizada por el M. de I. N.º 267

Instalaciones eléctricas e industriales.

Pararrayos y Alarmas.

Reparación en general de:

Cámaras frigoríficas, vitrinas, conservadoras, refrigeradores de leche.

Aire acondicionado.

—Servicio permanente.

Jaime I, 1, Zavollá, 14 - Tel. 580340
FELANITX

Necesito aprendiz electricista

VENDO CASA antigua de campo, en buen estado, con terreno de 1500 m2. Agua corriente, luz, 3 dormitorios. En carretera del Puerto.

Inf.: Tel. 554982.

cine principal

Tel. 580111

Viernes 4 y sábado 5, a las 9:30 noche y domingo 6, a partir de las 3 de la tarde.

INAUGURACION TEMPORADA 1987-88

La película que vistió de gala la inauguración de la Sala Augusta es un filme arrasador, humano, divertido, que posee todos los elementos para ser uno de los grandes éxitos de esta temporada

Proyecto X y Jumpin Jack Flash

Viernes 11, sábado 12 a las 9:30 noche y domingo desde las 3.

¿Quién no ha visto la serie de la Loca Academia de Policía? Esta es, eso, la 4, de estreno como en las mejores pantallas de Europa.

Loca Academia de Policía 4

y

Sueños Radiactivos

Próximos estrenos: ARMA LETAL, SUPERMAN 4, COCODRILO DUNDEE, DEPREDAOR

 FUTBOL

El C.D. Felanitx conquistó brillantemente el Trofeo «Ciutat de Felanitx»

Felanitx, 2 - Mallorca Atco., 1

Media entrada en «Es Torrentó». El partido coincidió con «La Tirada de palomos zuritos». En el «palcó» presidencial el presidente del Real Mallorca, Miquel Contestí, el alcalde en funciones Cosme Oliver, el presidente del C.D. Felanitx Miquel Oliver y otras personalidades. El terreno de juego en mal estado, pese a todos los esfuerzos realizados por la Junta Directiva.

Al final hubo entrega de trofeos. El preparador y técnico de los Alevis Juan Adrover Caldentey recibió un trofeo por la estupenda labor realizada la pasada temporada.

Felanitx.— Rigo(1), M. Riera(3), Valentín(3), R. Juan(2), Veny(3), Pont(2), Juli(2), Vanrell(2), Alzamora(3), X. Riera(2) y Roselló(2). Alfonso(1) sustituyó a X. Riera en la 2.ª parte y Cano(2) a Juli. Luego sería M. Barceló(1) quien reemplazaría a Vanrell.

Arbitró de forma deficiente el Sr. Heredia. Hubo algunas faltas máximas en distintas áreas que no quiso ver.

GOLES.— Min. 27 (1-0). M. Riera lanza desde su banda un centrochut, desde unos 40 m., que sorprende al portero Fernando, colándose el balón por la escuadra. Min. 73 (1-1). El portero felanitxer Rigo comete un claro penalti que transforma Navarrete. Min. 84 (2-1). Gran jugada de contrataque de Alfonso, que sortea al portero y cede a Roselló, que marca a placer.

COMENTARIO

Empezó bien el Felanitx que pron-

to gozaría de una gran ocasión de gol, pero Alzamora fue estorbado por detrás cuando se disponía a marcar, después sería la ocasión para Vanrell a pase de X. Riera. El Felanitx jugaba bien ante un gran equipo —el titular Mallorca Atco.—, que a ráfagas dominaba en el centro del campo, pero que no conseguía inquietar al portero Rigo, debido sin duda a la gran labor defensiva del equipo local. Al final de la 1.ª parte el marcador señalaba (1-0) favorable al cuadro que dirige Jaume Fiol, un resultado merecido, y hasta corto si me apuran.

La segunda parte fue más aburridilla, el Felanitx había perdido —con los cambios— algo de fuerza, además acusaba el desgaste físico de la primera, las botas sobre la arena pesaban como plomos. Cuando llegó el empate, nadie esperaba la reacción local, pero llegó en una de las escasas jugadas de contrataque que prodigaría el Felanitx en este segundo tiempo, incluso al final pudo haber ampliado el marcador, pero creo que el resultado final es totalmente justo. No cabe duda que el Mallorca Atco. es un enemigo de cuidado y ganarle un partido no es tarea fácil, como veremos esta temporada que ya comienza el próximo domingo.

MAIKEL.

DOMINGO DIA 30 PRIMER PARTIDO DE LIGA «EN ES TORRENTÓ» FELANITX-R. LA VICTORIA. A las 18'30.

VERBENAS DE FELANITX

1987

Viernes, 28 - VERBENA GRATUITA

TROCADERO BIG BAND

Barones - Transilvania

Sábado, 29

DANZA INVISIBLE

Orquesta Alcatraz

Cuentos Chinos

Aqua Vitae - Interminables

Juan Tomás ganó la Pujada a Sant Salvador, imponiéndose al favorito Leif Buttenhoff

Una victoria más de Renault

Juan Tomás se proclamó vencedor de la VII Pujada a Sant Salvador, prueba puntuable para el Campeonato de Baleares de Montaña que contó con más de treinta participantes pues al final muchos de los inscritos no tomaron la salida por diversos motivos. El segundo en la clasificación general fue Leif Buttenhoff, seguido de Helmut Kalenborn y José M. Ortega.

Quizás la sorpresa de la jornada estuviera en la victoria inesperada de Juan Tomás cuando el favorito, o mejor dicho los favoritos eran Helmut y Leif, pero al final una serie de errores y problemas mecánicos impidieron a ambos estar en la primera posición. Ya en los entrenamientos del sábado, Juan Tomás marcó un buen crono, situándose a poco más de tres segundos sobre Leif que marcó el mejor tiempo en los entrenos oficiales, mientras que Helmut, con muchos problemas mecánicos sólo podía realizar una manga de entrenamientos ya que el motor le jugaría una mala pasada y no le permitiría efectuar la segunda.

En la carrera del domingo la cosa estuvo más o menos como en los entrenos, se realizó una primera subida con tiempo poco apacible, mucho viento y los cronos estuvieron algo más bajo que en los entrenos oficiales, en la primera de las dos subidas Juan Tomás consiguió ara-

ñar algo menos de medio segundo, el que a la postre le daría la victoria, pues Leif no pudo superarle en la segunda subida debido a una falsa maniobra que le hizo perder unos segundos preciosos, lo que le quitó toda posibilidad de victoria. Buena carrera la efectuada por José M. Ortega que fue cuarto arriesgando mucho y dando espectáculo que es lo que la gente quiere. Pedro Mayol fue quinto mejorando actuaciones anteriores, mientras que Gaby Grau, con el Martini Mk-15 de Juan Tomás estuvo lejos de los puestos de cabeza.

En el grupo N hay que destacar la bonita y dura lucha entre dos grandes pilotos, José Luis Miró, con Fiat-1 turbo y Onofre Alba que debutó con su nuevo Peugeot 205 GTI. En este grupo Juan Clar fue el vencedor, seguido de José Luis Miró, Onofre estuvo algo conservador pues aún no tiene muy por mano su nuevo coche y lo quiere reservar para los rallies, donde espera sacarle más rendimiento que en las carreras en cuenta.

La organización, a cargo de la Drach fue perfecta y el horario se cumplió a la perfección, finalizada la prueba se procedió a la entrega de trofeos en el Ayuntamiento de Felanitx. Finalmente hay que apuntar que el público sigue siendo un poco temerario situándose en lugares un poco peligrosos.

TOROS

Sensacional novillada

5 Novillos de la creditada ganadería de LOS BAYONES de Salamanca.

Única actuación en Mallorca del fantástico rejoneador

CURRO BEDOYA

NOVILLEROS

Luis José Amador

Ignacio Matilla

Venta localidades en taquillas Plaza Toros

AGOSTO

28

Viernes
a las 5'45

Notes sobre el parlar...

(Ve de la pàgina 5)

2.1. *Barrela*, «barrera». A ambdues poblacions té connotacions de parlar rústic. Ha sofert dissimilació de les seves consonants líquides.

2.2. *Bassiot* «depòsit d'aigua ocasional en un carrer, camí». Compartit amb la resta de l'illa. A Santanyí *bassal*.

2.3. *Bou* «pinya closa». A Sant. i S'Al. Bl. *bè*. A d'altres llocs *xot*, *mè*, etc.

2.4. *Escalera* «escala d'obra, és a dir fixa». Tant a Felanitx com a Calonge usat amb aquest significat. El mot *escala* es reserva per a les que són mòbils: *escala de gat*, *escala de peu*, etc.

2.5. *Estiraguissó*, *estragassó*, *estragassó*, «pèsol». Possiblement deu haver-hi més variants que són adaptacions del felanitxer *estrigassó*. No és desconegut *xitxero*, com a la resta del terme.

2.6. *Llosa*, «estri metàl·lic per a agafar ocells». A Sant. i S'Al. Bl. *petge*. A d'altres llocs *garbellet*, *trampa*, *senderet*, *molla*, etc. Conserva la /s/ intervocàlica. A Sant. *llova* designa un estri més arcaic, construït amb pedres planes i utilitzat amb la mateixa finalitat.

2.7. *Mè* «anyell de pocs dies». A Felanitx distingeixen entre *mé* i *anyell*, essent el darrer el de més edat. *Anyell* també s'usa a Calonge, mentre que *mè* és inusual a Sant. i S'Al. Bl.

2.8. *Pagofigo*, «ocell de l'espècie *Muscicapa striata balearica*». A Sant. i S'Al. Bl. *matamosquès*. Davant l'estructura del mot *pägofigo* em sent temptat de pensar en alguna relíquia del parlar romànic anterior a la conquesta catalana.

2.9. *Retxa* «ratlla». És pronunciat amb /e/ tancada com a Felanitx i no amb /e/ neutra com a la resta del terme.

2.10. *Ruegó* «rosegó». Ha perdut la /s/ intervocàlica, i ha tancat la seva /o/ àtona com a Felanitx, on també es coneix *revegó*. A Sant. i S'Al. Bl. *rovegó*.

2.11. *Xircolar* «eixarcolar», molt corrent a Felanitx. La palatal inicial ha fet tancar la primera vocal. *Encatravar* «entrecavar» propi de Sant. i S'Al. Bl. és inusual a Calonge.

3. Vegem ara algunes paraules calongines, pròpies també de Felanitx i de S'Al. Bl., que coneixen una solució diferent a Santanyí.

3.1. *Bolet de bou*, «bolet de l'espècie *Suillus granulatus*, o *S. bellini*. A Santanyí *esclata-sabates*, o menys correntment *esclatabutzes*.

3.2. *Bromejar*, (pronúncia africada *brometjar*), «preparar una pesquera tirant-hi menjar». A Sant. *brumejar* o *grumejar*, (pron. africanes).

3.3. *Eronella*, «oronella, ocell de l'espècie *Hirundo rustica*». La seva vocal inicial ha sofert dissimilació. A Santanyí *nonella*, i antigament *enonella*. (Cf. amb el nom d'ocell *noneta*).

3.4. *Esvellar*, (pronunciat *esveiar*), «tallar les branques velles d'un arbre». A Santanyí *esmotxar* que també s'usa a S'Al. Bl. al costat

d'*esvellar*.

3.5. *Supiate*, «aigua, o una altra substància líquida, escampada per terra i trespolejada». A Santanyí *supissate*. Com altres mots de la contrada (*gomerate*, *bate*) té una extranya /c/ tancada posttònica final.

4. Paraules pròpies de Calonge i de S'Al. Bl. que coneixen una solució diferent a Felanitx i a la resta del terme de Santanyí, o bé hi són desconegudes.

4.1. *Matulló*, «mata petita en forma de revell». Registrat al DCVB s.v. *matullo*, com a propi del mallorquí.

4.2. ...d'en *Puig*, «varietat d'ametla». Deu ser originària de Calonge, on hi ha el topònim *Na Puig*. El DCVB s.v. *ametla* la registra a S'Al. Bl. A Santanyí es diu *de l'engan*.

5. Paraules pròpies de Calonge que coneixen una solució diferent a Felanitx i a la resta del terme santanyiner, o hi són desconegudes.

5.1. *Boleta peluda*, «bolet de l'espècie *Lactarius torminosus*». A Felanitx *esclata-sang pelut*, a S'Al. Bl. *peluda*, i a Sant. *pelova*.

5.2. *Cardell*, «varietat d'ametla». No identificada.

5.3. *Casera*, «buc d'abelles». Com el mot *llosa*, conserva la /s/ intervocàlica. *Caera*, com a Felanitx i a la resta del terme, també hi és conegut, però de vegades es reserva per a designar un buc de fusta o de canyes que es posa als arbres joves per a protegir-los dels animals.

5.4. *Maria Mel*, «varietat d'ametla». No identificada.

5.5. *Matacà*, «mac redonenc com el puny». Registrat al DCVB.

5.6. ...d'*ullastre*, (pron. *d'uiastre*), «varietat d'ametla». A Sant. *de l'ullastre*. El DCVB descriu la *Metla de N'Ullastre* com a pròpia d'Es Llobards.

Aquestes són les espigoladures que, d'una forma incidental, he pogut fer fins ara. Crec que qualcú amb una mica de tenacitat podria ampliar-les fàcilment. Com haureu vist, el lèxic pertany, d'una manera abassegadora, a l'esfera del llenguatge agrari, i a la flora o la fauna que tant hi van lligades. No resulta gens estrany en un poble que, com tants d'altres, només coneixia un sistema de vida basat en l'economia d'autosuficiència.

Cosme Aguiló

Santanyí, febrer del 1987

NOTA: Si els lectors troben alguna inexactitud, agrairé qualsevol informació en aquest sentit, especialment pel que fa referència al parlar propi de Felanitx.

OCASION, VENDO SEAT 133 PM-K 7789, buen estado, buen precio.

INFORMES: EN ESTA ADMON.

VENDO RENAULT R-5 GTL PM- H en buen estado.

Informes: Tel. 575759.

ADYS GERERA

Per P. Xamena

1900

Setembre, 1.—La Guàrdia Civil denuncià dos joves que havien robat una síndria.

Setembre, 8-10.—Quaranta hores i festes de la Mare de Déu del Socors i de St. Nicolau en el Convent.

Setembre.—De Barcelona han vingut comerciants a comprar porcs grassos.

Setembre, 12.—Un home morí repentinament en el carrer. Conferència a la Quartera de D. Damià Isern sobre sociologia.

Setembre.—Hi ha poques llampugues i van cares: a quatre reals el quilo.

Setembre, 16.—S'esquerdà la campana grossa del Convent, beneïda l'any passat.

Setembre, 22.—El preu màxim dels raims ha estat de 9 reals el quintar.

Setembre, 23.—Reunió a la Quartera per tractar de la fundació d'un centre de contractació directa entre venedors i compradors.

Setembre, 26.—Vingué a Felanitx el Governador Civil, visità l'escola de St. Alfons i la pública de nines dirigida per les monges de la Caritat. Examinà el museu i els treballs de les alumnes.

Setembre, 28.—El bessó d'ametla ha arribat a 170 ptes. el quintar mallorquí.

Setembre, 29.—Festa de Sant Miquel. Predicà el vicari D. Joan Pou Riera. El batle A. Cruellas presentà la dimissió però l'Ajuntament unànimament no li volgué acceptar.

Setembre, 30.—Novillada a la plaça de toros.

Octubre.—Els porcs grassos van a 11 i 12 ptes. l'arrova (10 quilos).

Octubre, 13.—Han enviat a la Fundació Mallorquina la campana grossa i una altra petita, del Convent, les quals estaven esquerdades.

Octubre, 15.—Un home de 35 anys va esser assassinat per un parent de la seva dona, a una casa de foravila.

Octubre, 20.—Sortí la banda de música per donar serenates a les verges.

Octubre, 21.—Sortí la banda de guiternes, bandúrries i llaüds, organitzada recentment.

Octubre, 22.—Entrà un govern nou presidit pel general Azcárraga (Conservador) que substituï En Silvela també conservador.

Octubre, 28.—En junta general s'aprovà el reglament del futur centre de contractació i es nomenà la junta de govern composta per cinc propietaris, tres comerciants i tres industrials. Propietaris: D. Miquel Obrador Vidal, D. Salvador Valls de Padrinas, D. Jordi Perelló Maimó, D. Miquel Barceló Massutí i D. Mateu Ferrer Barceló. Comerciants: D. Pere Juan Bonnín, D. Francesc Fuster, D. Nicolau Forteza. Industrials: D. Sebastià Manresa, D. Francesc Riera, D. Antoni Barceló.

Octubre, 30.—Avalots carlistes a Badalona i Igualada.

Novembre, 2.—Suspeses les garanties constitucionals el Governador disposa la clausura dels Cercles Tradicionalistes, entre ells, el de Felanitx.

Novembre.—Es troben molts d'esclata-sangs, van a 20 cèntims la lliura (400 grams).

Novembre, 25.—Novillada a càrrec de toreres.

Desembre, 2.—Altra novillada amb senyorettes toreres.

Desembre, 7-9.—Quaranta hores de la Puríssima. Predicà D. Mateu Rotger, arxiver diocesà.

Tres dits de llengua

Si vos interessa parlar millor, heu de saber que..

no és correcte dir:

- embrague
- basura
- baloncesto

convé dir:

- embragatge
- fems
- bàsquet

Exemples:

- Per canviar les marxes del cotxe és precis espitjar l'*embragatge*
- El poal dels *fems* està plé
- El meu equip de *bàsquet* ha perdut el partit